

Силабус курсу:

СТРАТЕГІЯ ПІДПРИЄМСТВА

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

<i>Ступінь вищої освіти:</i>	бакалавр
<i>Спеціальність:</i>	051 «Економіка», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
<i>Рік підготовки:</i>	4
<i>Семестр викладання:</i>	осінній
<i>Кількість кредитів ЄКТС:</i>	6,5
<i>Мова(-и) викладання:</i>	українська
<i>Вид семестрового контролю</i>	іспит

Автор курсу та лектор:

д.е.н., доц., Хандій Олена Олексіївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри економіки і підприємництва

посада

alyona.khandiy@gmail.com

+38-050-426-46-

509аГК, за

07

розкладом

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач лабораторних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач практичних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

* – 1) дані підрозділи вносяться до силабусу в разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, котрий не є автором курсу та лектором; 2) припустимо змінювати назву підрозділу на «Викладач лабораторних та практичних занять:», якщо лабораторні та практичні заняття проводить один викладач, котрий не є автором курсу та лектором.

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Мета дисципліни “Стратегія підприємства” – надання знань про теоретичні засади, інструментарій та методи розроблення стратегій підприємства.

Завдання дисципліни “Стратегія підприємства” – вивчення методології розроблення стратегій підприємства і вибору стратегічних альтернатив; набуття навичок стратегічного мислення та практичного застосування методологічного апарату дисципліни, оволодіння методом кейс-аналізу, навичками аналітичного обґрунтування розв’язання стратегічних проблем.

Курс може бути корисним студентам спеціальностей 051 «Економіка», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», а також майбутнім менеджерам і фінансистам.

Результати навчання:

студент повинен знати:

- сучасні погляди на стратегічне управління;
- організацію розробки стратегії на підприємстві;
- загальні та конкурентні стратегії підприємства;
- стратегічні альтернативи розвитку підприємства;

вміти, мати навички:

- стратегічного мислення;
- аналітичного обґрунтування стратегічних проблем;
- володіння методом кейс-аналізу;
- формулювання місії та цілей підприємства;
- аналізу зовнішнього середовища;
- аналізу стратегічного потенціалу підприємства;
- використовувати методи портфельного аналізу у виборі альтернативних стратегічних рішень;
- розробити стратегію однобізнесового підприємства;
- обґрунтувати зміст корпоративної, конкурентної та функціональних стратегій підприємства.

Передумови до початку вивчення:

Базові знання та уявлення з маркетингу та менеджменту.

Мета курсу (набуті компетентності)

Внаслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

1. ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.
2. ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.
3. ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
4. СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.
5. СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.
6. СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.
7. СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ /ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Стратегія підприємства: поняття, еволюція концепцій	2/0/1	Характеристика та основні ознаки фаз (етапів) еволюції систем планування розвитку підприємства. Поняття та сутність стратегії підприємства. Процес розробки стратегії та характеристика його етапів	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
2.	Визначення місії та цілей підприємства	2/0/1	Сутність місії та її роль в процесі визначення напрямку руху організації. Ієрархія цілей, “дерево цілей”. Методи побудови “дерева цілей”.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
3.	Стратегічний контекст підприємства	2/0/1	Сучасні погляди на роль стратегії у функціонуванні підприємства. Зв'язок стратегії та поточних планів підприємства	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
4.	Оцінювання зовнішнього середовища підприємства.	2/0/1	Методи дослідження зовнішнього оточення і прогнозування змін. Техніка PEST - аналізу, SWOT-аналізу. Модель п'яти сил конкуренції за М.Портером. Побудова матриці загроз та можливостей.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
5.	Аналіз стратегічного потенціалу підприємства.	2/0/1	Суть та значення аналізу стратегічного потенціалу підприємства. Класифікація ресурсів підприємства з погляду сильних та слабких сторін. Методи оцінки сильних і слабких сторін підприємства: SWOT-аналіз, ланцюг повних витрат.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
6.	Стратегії бізнесу	2/0/1	Особливості, необхідні умови, конкурентні переваги стратегії можливостей по товарам/ринкам. Конкурентні переваги як основа використання групи стратегій по відношенню до продукту.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
7.	Стратегія диверсифікації діяльності підприємства	2/0/1	Сутність та причини реалізації стратегії диверсифікації. Типи стратегії диверсифікації.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні

№	Тема	Години (Л/ЛБ /ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
				завдання
8.	Стратегія зовнішнього розвитку підприємства	2/0/1	Стратегії зовнішнього зростання підприємства. Переваги та недоліки стратегій зовнішнього зростання.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
9.	Корпоративна стратегія підприємства	2/0/1	Процес розробки стратегії корпорації. Стратегічні альтернативи розвитку підприємства	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
10.	Матричні методи формування корпоративної стратегії підприємства	4/0/2	Застосування матричних моделей для портфельного аналізу. Переваги та недоліки матричних моделей	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
11.	Альтернативність у стратегічному виборі	2/0/1	Розробка альтернативних варіантів стратегічних дій. Критерії вибору оптимальної стратегії.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
12.	Декомпонування корпоративної стратегії підприємства.	2/0/1	Підходи до декомпонування корпоративної стратегії підприємства. Декомпозиція КС підприємства за функціональним підходом. Декомпозиція КС підприємства за підходом виділення провідної ключової стратегії-підсистеми (за допомогою дерева структури та стратегічних альтернатив). Декомпонування КС підприємства за принципом виділення окремих бізнес-аспектів.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
13.	Сучасний стан та перспективи розвитку стратегічного управління в Україні	2/0/1	Проблеми стратегічного управління на підприємстві в умовах трансформації економічної системи країни.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

Рекомендована література

1. Азоев Г.Л. Конкуренция: анализ, стратегия и практика. / Г.Л. Азоев.– М.: ЦЭИМ, 2001. – 207 с.
2. Ансофф И. Новая корпоративная стратегия / И. Ансофф. – СПб.: Питер, 1999. – 416 с.
3. Ансофф И. Стратегическое управление: Сокр. пер. с англ. / И. Ансофф. – М.: Экономика, 1989. – 519 с.
4. Баранчеев В. Стратегический анализ: технология, инструменты, организация / В. Баранчеев // Проблемы теории и практики управления. – 1998. – №5. – С. 85-90.
5. Белошапка В.А. Стратегическое управление: принципы и международная практика: Учебник / В.А. Белошапка, Г.В. Загорий. – К.: Абсолют – В, 1998. – 352 с.
6. Бельтюков Є.А. Конкурентна стратегія підприємства: сутність та формування на основі оцінки рівня конкурентоспроможності / Є.А. Бельтюков, Л.А. Некрасова // ЕКОНОМІКА: реалії часу. – 2014. – №2(12). – С. 6-13.
7. Виханский О.С. Стратегическое управление: Учебник / О.С. Виханский – М.: Гардарики, 1999. – 296 с.
8. Гурков И.Б. Стратегический менеджмент организации: Учебн. пособ. / И.Б. Гурков. – М.: Бизнес школа «Интел-Синтез», 2001. – 209 с.
9. Володькина М.В. Стратегический менеджмент: Учеб. пособ. / М.В. Володькина. – К.: Знання-Прес, 2002. – 149 с.
10. Губени Ю. Современные методы анализа среды и их использование в стратегическом менеджменте / Ю. Губени, Грон Ян, М. Сватом // Економіка України. – 1999. – №10. – С. 90-94.
11. Думанська К.С. Механізм розробки стратегії як фактор удосконалення процесу стратегічного управління промисловим підприємством / К.С. Думанська // ВІСНИК технологічного університету «Поділля». – 2004. – №4. – С. 114-118.
12. Иванов А.П. Метод формирования и оценки конкурентной стратегии компании / А.П. Иванов, Е.Ю. Хрусталева // Финансовый менеджмент. – М.: Дело и сервис. 2005. – № 5. – С. 3-14.
13. Иванов Ю.Б. Теоретичні основи конкурентної стратегії підприємства: Монографія / Ю.Б. Иванов та ін.; За заг. ред. Ю.Б. Иванова. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2006 – 383 с.
14. Иващенко В.І. Економічний аналіз господарської діяльності: Навчальний посібник / В.І. Иващенко, М.А. Болух. – К.: ЗАТ Нічлава, 1999. – 204 с.
15. Ігнат'єва І.А. Методологічні підходи щодо формування концептуальної моделі стратегічного управління промисловим підприємством / І.А. Ігнат'єва // Економіка та держава. – 2006. – №2. – С. 44-48.
16. Кіндрацька Г.І. Стратегічний менеджмент: Навч. посібник / Г.І. Кіндрацька. – 2-ге вид., переробл. і доп. – К.: Знання, 2010. – 406 с.
17. Кныш М.И. Конкурентные стратегии. Учеб. пособие / М.И. Кныш. – СПб.: Питер, 2000. – 204 с.
18. Колпаков В. Концептуальные основы стратегии управления / В. Колпаков // ПЕРСОНАЛ. – К.: МАУП – 2002. – №3. – С. 38-44.
19. Кулиняк Ю.І. Проблеми визначення сутності конкурентної стратегії організації / Ю.І. Кулиняк // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2011. – №714. – С.87-95.
20. Мартиноко М.М. Стратегічний менеджмент: Підручник / М.М. Мартиненко, І.А. Ігнат'єва. – К.: Каравела, 2006. – 320 с.
21. Мізюк Б.М. Стратегічне управління підприємством / Б.М. Мізюк. – Львів: «Коопосвіта», ЛКА, 1999. – 388 с.

22. Міщенко А.П. Стратегічне управління: Навч. посіб. / А.П. Міщенко. – Київ: «Центр навчальної літератури», 2004. – 336 с.
23. Нефедова О. Г. Механізм вибору конкурентної стратегії підприємства / О.Г. Нефедова // Вісник економічної науки України – 2008. – № 2(14). – С. 117-120.
24. Немцов В.Д. Стратегічний менеджмент: Навчальний посібник / В.Д. Немцов, Л.Є. Довгань. – К.: ТОВ «УВПК «Екс об», 2001. – 560 с.
25. Отенко І.П. Управління конкурентними перевагами підприємства: / І.П. Отенко, Є. О. Полтавська. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2005. – 212 с.
26. Павлова В.А. Конкурентоспроможність підприємства: оцінка та стратегія забезпечення: Монографія. / В.А. Павлова. – Дніпропетровськ: ДУЕП, 2006. – 276 с.
27. Пастухова В.В. Стратегічне управління підприємством: філософія, політика, ефективність // Монографія / В.В. Пастухова. – К.: Київ. Нац. Торг.-екон. ун-т, 2002. – 302 с.
28. Попов С.А. Стратегическое управление. Модуль 4 / С.А. Попов. – М.: Инфра, 2000. – 304 с.
29. Портер М. Международная конкуренция / Пер. с англ. / М. Портер. – М.: Международные отношения, 1993. – 896 с.
30. Портер М. Стратегія конкуренції: Пер з англ. / М. Портер. – К.: Основи, 1998. – 390 с.
31. Редченко К.І. Стратегічний аналіз у бізнесі: Навчальний посібник / К.І. Редченко. – Львів: «Новий Світ-2000», «Альтаір-2002», 2003. – 272 с.
32. Сасенко М.Г. Стратегія підприємства: Підручник. / М.Г. Сасенко. – Тернопіль: «Економічна думка», 2006. – 390 с.
33. Тищенко А.Н. Формирование конкурентной позиции предприятия в условиях кризиса: Монография / А.Н. Тищенко и др. – Х.: Инжэк, 2007. – 375 с.
34. Томпсон А.А. Стратегический менеджмент: концепции и ситуации для анализа / А.А. Томпсон, А.Дж. Стрикленд. 17-е изд.; пер. с англ. – М.: ИД «Вильямс», 2007. – 928 с.
35. Тренев Н.Н. Стратегическое управление: Учеб. пособие / Н.Н. Тренев. – М.: ПРИОР, 2000. – 282 с.
36. Фатхутдинов Р.А. Управление конкурентоспособностью организации. Эксклюзивные технологии формирования стратегии повышения конкурентоспособности организации: теория, методика, практика: Учеб. пособие / Р.А. Фатхутдинов. – М.: Эксмо, 2004. – 539 с.
37. Хэмел Г. Конкурируя за будущее. Создание рынков завтрашнего дня: Пер. с англ. / Г. Хэмел, К. Прахалад. – М.: Олимп-Бизнес, 2002. – 288 с.
38. Шершньова З.Є. Стратегічне управління: Підручник / З.Є. Шершньова. – К.: КНЕУ, 2004. – 699 с.
39. Шершньова З.Є. Стратегічне управління / З.Є. Шершньова, С.В. Оборська. – К.: КНЕУ, 1999. – 746 с.
40. Юданов А.Ю. Конкуренция: теория и практика: Учеб.-практ. пособие. / А.Ю. Юданов. – М.: Изд-во ГНОМ и Д, 2001. – 304 с.

Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Стратегія підприємства» (для студентів спеціальності 051 «Економіка» усіх форм навчання) / Укл.: О.О. Хандій, Н.В. Швець, О.В. Маслош . – Северодонецьк: СНУ ім. В. Даля, 2020. – електронне видання.
2. Тексти лекцій з дисципліни «Стратегія підприємства» (для студентів спеціальності 051 «Економіка» усіх форм навчання) / Укл.: О.О. Хандій, Н.В. Швець, О.В. Маслош . – Северодонецьк: СНУ ім. В. Даля, 2020. – електронне видання.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Індивідуальне завдання 1	10
Індивідуальне завдання 2	10
Індивідуальне завдання 3	10
Індивідуальне завдання 4	10
Індивідуальне завдання 5	10
Іспит	50
Разом	100
Активна участь в роботі групи на практичних та лекційних заняттях за темами курсу враховується при визначенні оцінки за індивідуальні завдання в межах 10 балів	

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Студент може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу студенту можуть бути перераховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять студенти:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань студенти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.